VOORSTEL

zaaknummer:	1054916
afdelingsnaam:	B&O Ruimtelijke Kwaliteit
steller:	Myrte Mijnders
telefoonnummer	035 629 2553
onderwerp:	Intentieverklaring afspraken Basisveiligheidsniveau Klimaatbestendigheid Nieuwbouw MRA en Noord-Holland

Voorstel

1. De intentieverklaring aan te gaan en daarmee de afspraken zoals weergegeven in de bijlage bij de intentieverklaring *Klimaatbestendige nieuwbouw MRA en Noord-Holland* te onderschrijven.
2. Zich in te spannen de afspraken uit de bijlage bij de intentieverklaring te verankeren in beleid en handelen.
3. De raad te informeren middels bijgaande raadsinformatiebrief.

Samenvatting

De gemeente Hilversum staat voor de opgave te zorgen dat Hilversum ook in de toekomst een leefbare gemeente voor mens en dier blijft, ook op hete en natte dagen. Deze opgave voor klimaatbestendigheid en biodiversiteit zijn voor een groot deel geborgd in ons beleid (Watermanagementplan, Leidraad Natuurinclusief Bouwen) of er wordt nu beleid voor opgesteld (Programma Groen).

De afspraken uit de bijlage bij de intentieverklaring *Klimaatbestendige Nieuwbouw MRA en Noord-Holland* moeten zorgen voor duidelijkheid over klimaatbestendige nieuwbouw in de MRA en provincie Noord-Holland zodat alle nieuwbouw klimaatbestendig gerealiseerd wordt met een basisveiligheidsniveau. Dit gemeenschappelijk kader helpt om nieuw eigen beleid op te stellen of aan te scherpen. Ook zorgt het voor de uitwisseling van 'best practices' in de borging van afspraken en maatregelen tussen gemeenten.

Inleiding

Klimaatverandering is realiteit. Het wordt warmer, droger, natter en er is een toenemende kans op overstromingen vanuit de zee of de rivieren. Recente gebeurtenissen zoals de extreme buien in Noord-Holland en de nationale ramp in Limburg met wateroverlast, hebben veel schade als gevolg. De afgelopen lentes en zomers hadden langdurige periodes van droogte en extreme hitte. Hieruit blijkt dat extreme weersituaties zich niet beperken tot alleen wateroverlast. Ook het laatste rapport van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPPC) over de klimaatontwikkelingen toont nu aan dat de verandering nog sneller en extremer zijn dan verwacht.

Op dit moment zijn wij bezig zijn met het implementeren, uitvoeren en ontwikkelen van beleid op de thema's wateroverlast, droogte, overstromingsrisico, hitte, natuurinclusiviteit en biodiversiteit. Alle Nederlandse gemeentes werken aan deze opgaven. Om te voorkomen dat iedereen zelf het wiel uitvindt en om van elkaars ervaringen te leren, heeft de provincie Noord-Holland en de MRA een handreiking gedaan om te komen tot een gemeenschappelijk kader voor een basisveiligheidsniveau. In de afspraken zijn doelen en prestatie-eisen opgenomen voor hitte, droogte, extreme regen, gevolgbeperking voor overstromingen en voor, natuurinclusiviteit & biodiversiteit.

Probleemstelling/doel

Hilversum moet klimaatadaptiever worden. De bijlage bij de intentieverklaring bestaat uit algemene afspraken en randvoorwaardelijke afspraken die zorgen voor een basisveiligheidsniveau bij nieuwbouw voor hitte, droogte, extreme regen, overstromingen, natuurinclusiviteit en biodiversiteit. Deze generieke doelen en leidende principes zijn een vertrekpunt voor te ontwikkelen beleid of aanscherping van bestaand beleid.

Argumenten

1. De afspraken in de bijlage bij de intentieverklaring komen overeen met bestaand beleid en geeft handvatten voor thema's waarvoor nog beleid ontwikkeld moet worden.
Voor wateroverlast, droogte, hitte, het beperken van overstromingsrisico's en natuurinclusiviteit zijn er gezamenlijk uitgangspunten en specifieke ondergrenzen (basisveiligheidsniveau's) opgesteld vanuit de MRA. Van de basisveiligheidsniveaus en afspraken zijn een groot aantal al onderdeel van ons eigen beleid (wateroverlast en droogte - watermanagementplan). Een aantal afspraken zijn in ons beleid wel benoemd maar net anders verwoord (biodiversiteit, natuur inclusief bouwen). Een beperkt aantal afspraken uit het convenant (hitte en overstromingsrisico) zijn nog niet uitgewerkt in ons eigen beleid. De afspraken uit het convenant helpen ons invulling te geven aan beleid op deze twee thema's.

2. De afspraken creëren duidelijkheid en een gelijk speelveld.
Het maken van afspraken op klimaatbestendige nieuwbouw geeft duidelijkheid naar markt- en kennispartijen toe. Het gaat het afwentelen van negatieve gevolgen op naastgelegen gebieden en ongewenste concurrentie tegen door dezelfde uitgangspunten te hanteren. De afspraken als weergegeven in de bijlage bij de intentieverklaring zorgen dat de kaders binnen de regio uniform worden wat leidt tot een gelijk speelveld. Door een gelijk speelveld gaat het in de aanbesteding van bouwprojecten niet alleen om de laagste prijs, maar moet voortaan ook worden voldaan aan de prestatie-eisen. Voor de marktpartijen geldt dat hoe gelijker het speelveld is hoe meer hoogwaardige generieke oplossingen er kunnen worden ontwikkeld en hoe minder tijd er nodig is voor specifieke oplossingen en processen. Hierdoor vergroot de kans t.a.v. de realisatie van maatregelen.

3. Beleidsvrijheid blijft behouden.
In het afsprakendocument worden generieke doelen gecombineerd met verschillende leidende principes om te kunnen komen tot een gemeenschappelijk kader en gelijk speelveld. Binnen deze principes is er ruimte om voor Hilversum te komen tot passende kaders in ons eigen beleid. Bijvoorbeeld gerichte richtlijnen voor specifieke locaties.

4. Het gemeenschappelijk kader maakt leren van anderen gemakkelijker.
Dit gemeenschappelijk kader zorgt ervoor dat we van elkaar kunnen leren en gemakkelijker 'best practices' in de borging van afspraken en maatregelen tussen gemeenten kunnen uitwisselen. Dit helpt om nieuw eigen beleid op te stellen of aan te scherpen.

5. Afspraken sluiten aan op ander (rijks)beleid.

Met de afspraken over klimaatbestendige nieuwbouw wordt aangesloten op het beleid van andere overheden en relevante inhoudelijke trajecten, zoals (niet uitputtend):

- Het Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie (DPRA), de Nationale klimaatadaptatiestrategie (NAS) en de Nationale Omgevingsvisie (NOVI).
- Het Programma Klimaatadaptatie van de waterschappen.
- De Verstedelijkingstrategie van het Rijk.

Kanttekeningen

1. Het risico van doorgaan op de huidige manier van ontwikkelen.
Door klimaatverandering niet vanaf het begin mee te nemen in gebiedsontwikkeling kunnen in de toekomst hogere maatschappelijke kosten worden verwacht op het gebied van veiligheid en gezondheid van bewoners. Dit kunnen kosten zijn van schade bij extreem weer, zowel directe, indirecte als maatschappelijke schade. Maar ook de grote herinvesteringskosten later om een gebied veilig te maken. Deze kosten zijn op dat moment hoger dan de meerkosten die gemaakt worden wanneer bij nieuwbouw klimaatbestendigheid meteen wordt meegenomen. Dit komt bijvoorbeeld doordat de beschikbare ruimte voor waterbergende maatregelen niet meer aanwezig is en er minder kosten-efficiënte oplossingen gekozen moeten worden. Deze hogere herinvesteringskosten zullen hoogstwaarschijnlijk door het publieke domein worden gedragen.

2. Het is onduidelijk hoe groot het draagvlak binnen de provincie en MRA is.
Partijen mogen zich op hun eigen tempo aansluiten. Vaststelling is dus afhankelijk van de ambitie en snelheid waarmee organisaties te maken hebben. Hoewel de afspraken in de bijlage bij de intentieverklaring met een grote groep partijen tot stand gekomen is, is het niet direct duidelijk hoe breed het draagvlak binnen de provincie en de MRA is.

3. De afspraken kunnen veranderen door toekomstige ontwikkelingen.
De uitvoering van deze afspraken in de praktijk levert in de (nabije) toekomst nieuwe inzichten op. Mogelijk zorgt dat voor aanscherping of verandering van de afspraken. Ook kunnen nieuwe wetenschappelijke feiten en mondiale ontwikkelingen invloed hebben op deze afspraken. Daarnaast moet de komende jaren blijken of de afspraken voldoende zijn voor het teweegbrengen van een omslag naar klimaatadaptief ontwikkelen. Mogelijk moeten de afspraken meer bindend gemaakt worden bijvoorbeeld in de regels van een omgevingsplan.

Financiën, middelen & capaciteit

Het onderschrijven van de afspraken klimaatbestendige nieuwbouw heeft geen directe financiële consequenties en brengt geen risico's voor de gemeente met zich mee die beheerst moeten worden. Een groot deel van de afspraken zijn al onderdeel van ons huidige beleid. Voor beleid wat nu in ontwikkeling is kunnen de afspraken worden meegenomen. De extra middelen en capaciteit die dit vraagt worden meegenomen bij de actualisering van deze beleidsstukken.

De investeringskosten voor het klimaatadaptief (ver)bouwen van een woning zijn object- en gebieds-specifiek. Het doorvoeren van concrete maatregelen is veelal gericht op het voorkomen van schade en het toevoegen van maatschappelijke baten. Tezamen zijn deze gericht op het vergroten van de veiligheid van de inwoners bij het optreden van klimaateffecten. Er is een doorrekening gedaan naar de mogelijke investeringen voor woningbouw deze is als bijlage bijgevoegd.

Uitvoering

Wethouder Wonen zal de intentieverklaring namens het college tekenen. Een groot aantal van de basisveiligheidsniveaus en afspraken zijn al onderdeel van ons eigen beleid (wateroverlast en droogte -

watermanagementplan). Een aantal afspraken zijn in ons beleid wel benoemd maar net anders opgeschreven (biodiversiteit, natuur inclusief bouwen) deze vragen om een update welke meegenomen kan worden in de reguliere beleidscyclus.

Een beperkt aantal afspraken uit het convenant (hitte en overstromingsrisico) zijn nog niet helemaal uitgewerkt in ons eigen beleid, deze kunnen worden meegenomen binnen de uitwerking van het huidige beleid. De voorstellen uit het convenant kunnen ons daarbij helpen, een eventuele uitwisseling van kennis en informatie tussen gemeentes als beschreven in de intentieverklaring zal ingepast moeten worden.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris, de burgemeester,

W. Groot, ls. P.I. Broertjes

Bijlage(n)

1. Afspraken intentieovereenkomst klimaatbestendige nieuwbouw MRA en Noord-Holland
2. Bestuurlijke samenvatting kosten en bekostiging klimaatbestendige nieuwbouw
3. Intentieverklaring klimaatbestendige nieuwbouw MRA en Noord-Holland
4. Uitgenodigde partijen intentieovereenkomst klimaatbestendige nieuwbouw MRA en Noord-Holland